

Sensorveiledning til eksamen PSYC2210, Vår 2022

Emnet er basert på i alt fem forelesninger med et anvendt fokus som hver spenner over fem timer. I tillegg kommer pensumlitteratur som skal støtte opp under kunnskapsformidlingen ved forelesningene (som også inkluderer aktiviteter og gruppearbeider).

Eksamen er en hjemmeeksamen der studentene kan velge hva de selv tror er best fra forelesningene og pensum i sin besvarelse. De kan også bruke hvilke ressurser de selv ønsker i tillegg til pensumlitteratur og forelesningene.

Studentene får tildelt to oppgaver, og skal velge en av disse. I begge oppgavene får de informasjon i form av en hypotetisk sak eller generell saksinformasjon, og de blir bedt om å ta stilling til teksten i en eller flere av deloppgavene. Begge deloppgaver innen en oppgave skal besvares.

Hensikten med eksamen er å tydeliggjøre for studentene hvordan de kan anvende teoretisk, empirisk og praktisk kunnskap for å løse en oppgave innen anvendt utviklingspsykologi.

Besvarelsen skal være på minst 2000 ord, maks 3000 ord (tilsvarer ca 6 sider), skriv antall ord på forsiden. Tell ikke med forside, innholdsfortegnelse og referanseliste. Bruk 1,5 i linjeavstand, 2,5 cm marginer og fontstørrelse 12. Referanser i teksten og referanselisten skal følge APA-formatet. Evalueringsform er bestått/ikke-bestått. Generelt, for at en oppgave skal være bestått, må studenten 1) kunne svare tilstrekkelig adekvat på de konkrete spørsmålene, 2) vise et minimum av forståelse for hvordan bruke teori og empiri på en praktisk måte innenfor det gitte emnet, og 3) holde seg i hovedsak innenfor de praktiske rammene som er beskrevet over (antall ord, etc).

OPPGAVE 1 - Vår 2022

I Helse og omsorgsdepartementets strategiplan «Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017–2022)» er ungdom en målgruppe for forebyggende og helsefremmende tiltak. En viktig ambisjon med strategiplanen er blant annet å sikre at ungdom har god kunnskap og nødvendig kompetanse til å ivareta egen seksuell helse, sikre kunnskap om og ivaretagelse av seksuell helse i helse- og omsorgstjenesten, og å sikre at helsepersonell respekterer og forstår brukeres behov. Helse- og omsorgsdepartementets strategiplan for seksuell helse 2017-2022 finner du her:

https://www.regjeringen.no/contentassets/284e09615fd04338a817e1160f4b10a7/strategi_seksuell_helse.pdf

Opgaven har to deler. Du skal i din hjemmeeksamen besvare følgende:

1. Gi en beskrivelse av normativ og ikke-normativ seksuell utvikling og aktivitet blant ungdom:

- a. Hva er normativ og ikke-normativ seksuell utvikling, og hvordan defineres det?
- b. Hva karakteriserer en normativ og en ikke-normativ seksuell utvikling?
- c. Hva er forekomsten av ikke-normativ seksuell utvikling blant ungdom?
- d. Hva predikerer ikke-normativ seksuell utvikling blant ungdom?

2. Drøft hvilke utfordringer unge med en ikke-normativ seksuell utvikling kan oppleve i møte med helsepersonell, og hvordan du som psykolog best kan møte disse ungdommene.

Innen Oppgave 1 om seksualitetsutvikling hos ungdom, er følgende temaer viktig at studentene har besvart/nevnt/diskutert:

Temaet i oppgaven er basert på pensum og forelesning. Stoff til besvarelsen kan hentes i artikkelen Træen, B., Kvaalem, I. L., & Lewin, B. (2008). Masturbasjon, selvbilde og følelser for sex i et longitudinelt utvalg norske ungdommer. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 45 (6), 674-682 (tilgjengelig for studentene på Canvas). Basert på erfaringsakkumulasjon i samleieaktivitet og masturbasjonsaktivitet forventes kandidaten å beskrive og forklare tre grupper av seksuell utvikling som beskriver normativ utvikling, en gruppe som representerer en ikke-normativ utvikling. Den ikke-normative utviklingen beskrives med hensyn på kjønn (jenter), parforholdsstatus (er i parforhold), livsstil (forbruk av alkohol og tobakk), (negative) følelser for seksualitet og (negativt) selvbilde. Det bør framkomme at for jentene med ikke-normativ utvikling kan formålet med den seksuelle interaksjonen ligge bakenfor det seksuelle aspektet i seg selv. Sex kan for eksempel fungere som en bekreftelse på at man er verd å elske, som betaling for trygghet, eller det kan falle inn under betegnelsen "survival sex", som refererer til sex som middel for utveksling av ulike typer av goder, som alkohol, tobakk eller narkotiske stoffer. Negative følelser for seksuell berøring kan være knyttet til utilfredshet med egen kropp, et negativt selvbilde, og skam. Kandidaten forventes å drøfte hvordan psykologer kan møte unge med ikke-normativ seksuell utvikling.

OPPGAVE 2 - Vår 2022

Linda er en 4 år gammel jente som går i barnehage. Hun har en yngre bror, Ola, på 1 år som nettopp startet i samme barnehage (på småbarnsavdelingen). Det er mor som leverer i barnehagen, før hun går på jobb. De kommer gjerne litt senere enn andre barn og mangler ofte ekstrklær og annet ekstra utstyr. Far henter oftest, men snakker lite med personalet i disse situasjonene og virker å ha det travelt.

Linda kan være dominerende i leken med andre barn, og personalet må ofte gå inn i leksituasjoner for å veilede henne. Linda kan bli nokså fortvilt over småsaker, og har i det siste begynt å slå andre barn. I lesestunder liker hun å sitte på fanget til en av de voksne, og kan noen ganger sovne. Olas tilvenning til barnehagen har gått bra, men han sutrer mye og er generelt dårlig stelt. Han tar imot trøst av personalet, men virker skremt av andre barns aktivitet og henvendelser.

En av assistentene i barnehagen forteller barnehagelederen at Linda hadde sagt at «pappa banker mamma», men når assistenten spurte om hva som skjedde da, hadde Linda bare tullet og løpt vekk. Linda har også sagt at hun selv er stygg flere ganger.

Oppgaven har to deler – du skal besvare del 1 og del 2 a) eller del 2 b):

Del 1 (teori):

Beskriv hvordan du forstår barnas livssituasjon og utfordringer fra et utviklingspsykologisk perspektiv. Hvilke faktorer kan ligge bak barnas utvikling? Du kan selv bestemme andre detaljer i kasus.

Del 2 (forebygging eller intervensjon):

Velg enten:

a) En beskrivelse av hva som kunne vært gjort tidligere for å forebygge barnas (Linda og Ola) bekymringsfulle utvikling.

Eller:

b) Lag en intervensjonsplan for hvordan man kan hjelpe Linda og Ola nå, ved å stoppe en negativ utvikling og få til positive relasjoner i barnehagen og mellom barna og foreldrene.

Innen oppgave 2 om omsorgssvikt, er følgende temaer viktig at studentene har besvart/nevnt/diskutert:

Temaet i oppgaven er basert på pensum (for eksempel Cicchetti (2016). Socioemotional, Personality, and Biological Development: Illustrations from a Multilevel Developmental Psychopathology Perspective on Child Maltreatment) og forelesninger. I deloppgave 1 skal studentene beskrive utfordringene barna (Linda, Ola) kan tenkes å stå i, og hva som kan ha bidratt til dette. De bør gjenkjenne at dette handler om mulig vold og omsorgssvikt. De kan gjerne bruke Carr sitt rammeverk og beskrive tenkelige predisponerende, opprettholdende, og utløsende faktorer for de problemene som beskrives. Kanskje ser de også noen beskyttende faktorer. Studentene kan også beskrive mulige mekanismer for hvordan omsorgssvikt kan bidra til disse problemene. I deloppgave 2 skal studentene beskrive enten noe som kunne vært gjort tidligere (for eksempel at familiens utfordringer ble identifisert på for eksempel helsestasjon, tilbud om forebyggende foreldreintervensjoner), eller lage en plan for behandling (øke foreldreferdigheter, evt nytt omsorgsmiljø dersom dette ikke hjelper, individuell hjelp med plager, identifisere vanskelige situasjoner i barnehage og veilede personell i hvordan tilrettelegge for barnet, familieterapi).